

АРХІТЕКТУРА ПОЛІТИКИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Короленко Р. В.

*кандидат економічних наук, доцент,
в.о. завідувача кафедри фінансів суб'єктів господарювання
та інноваційного розвитку
Криворізький національний університет
м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна*

У зв'язку з глобалізацією світу та розвитком європейського простору концепція академічної доброчесності перетворюється на необхідну складову інтеграції національних систем вищої освіти в європейський та глобальний освітній простір.

Закон України «Про освіту» визначає поняття «академічна доброчесність» як «сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень» [1].

Складники академічної доброчесності – довіра, повага, чесність, відповідальність, справедливість. Саме ці аспекти і враховуються при будівництві в освітніх закладах архітектури академічної доброчесності. Слід зазначити, що цей процес має декілька етапів і має відповідну архітектоніку. Наприклад, в Криворізькому національному університеті було створено Центр забезпечення якості вищої освіти, одним із завдань якого і є забезпечення академічної доброчесності. Нормативні документи Криворізького національного університету щодо політики академічної доброчесності наступні: Положення про академічну доброчесність, Кодекс академічної доброчесності, Положення про випускну атестацію здобувачів вищої освіти. На рівні освітніх програм питання академічної доброчесності розглядаються у межах окремих освітніх компонентів – «Методологія наукових досліджень у професійній діяльності» ОС «магістр», «Професійна та академічна доброчесність» ОС «бакалавр».

У Рекомендаціях Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти акцентовано, що «підвищення авторитетності диплому про здобуття освіти та конкурентоспроможності випускника на ринку праці можливе лише за умови надання освітніх послуг та набуття компетенцій із дотриманням принципів академічної доброчесності та

етики академічних взаємовідносин, виключення можливості створення умов для отримання неконкурентних переваг здобувачам вищої освіти при навчанні. Якість та авторитетність результатів наукових досліджень можлива лише за умови чесної реалізації дослідницького процесу без застосування неприйнятних у науковій спільноті практик з фактами порушення академічної доброчесності» [2].

Розробка комплексу процедур та інструментарію попередження та протидії академічної нечесності, заохочування впровадження культури чи політики академічної доброчесності в галузі якості освіти мають містити наступні позиції:

- надання інформації на сайті університету та в соціальних мережах про заходи щодо забезпечення академічної доброчесності;
- проведення тренінгів та семінарів для учасників навчального процесу, спрямовані на заохочення їх до етичної поведінки та розвинення навичок боротьби з академічною недоброчесністю;
- створення умов для підвищення взаємної довіри та поваги учасників освітнього процесу;
- вивчення креативного досвіду вітчизняних та зарубіжних навчальних закладів щодо впровадження академічної доброчесності в освітнє середовище.

Підтримує зазначені процеси ініціатива, спрямована на системні зміни в українській вищій освіті, а саме Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project – SAIUP) [3].

Список посилань

1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. Ст. 42.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

2. Рекомендації для закладів вищої освіти щодо розробки та провадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності.
URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/10/Рекомендації-ЗВО-система-забезпеченняакадемічної-доброчесності.pdf>

3. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project – SAIUP). SAIUP.
URL: <https://saiup.org.ua/pro-proekt/proekt-vuniversitytah>